

**CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

**IZVJEŠTAJ
O STANJU SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
U CRNOJ GORI U 2020. GODINI**

Podgorica, mart 2021. godine

S A D R Ž A J:

1.Uvod.....	2
2. Normativne aktivnosti.....	2
3. Resursi sistema zaštite i spašavanja	4
3.1. Ljudski resursi.....	4
3.2. Materijalni resursi.....	5
4. Realizovane aktivnosti i izvršavanje zakona i drugih propisa.....	6
4.1. Stručno osposobljavanje i usavršavanje.....	6
4.2. Planiranje u zaštiti i spašavanju.....	6
4.3. Administrativni postupci.....	6
4.4. Ostale aktivnosti iz osnovne nadležnosti.....	7
4.5. Sprovođenje mjera zaštite i spašavanja.....	11
4.5.1.Korona virus.....	12
4.5.2. Zaštita i spašavanje od požara.....	12
4.5.3. Zaštita i spašavanje od poplava i drugih elementarnih (prirodnih) nepogoda.....	14
4.5.4. Uništavanje neeksplodiranih ubojnih sredstava.....	14
5. Međunarodna saradnja	15
5.1. Proces pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji.....	15
5.2. Saradnja sa NATO-om.....	15
5.3. Sporazumi	16
5.4. Mehanizam za civilnu zaštitu Unije	16
5.5. Programi i projekti.....	16
5.5.1. Projekat „Nepogode ne poznaju granice“	17
5.5.2. Višekorisnički IPA projekat „Jačanje kapaciteta za pripremu i odgovor na radijacione i nuklearne zaštitu i spašavanje u zemljama zapadnog Balkana (JRODOS).....	19
5.5.3. Projekat „Trilateralni model civilne zaštite: Putevi, instrumenti i izazovi za našu bezbjednost - 3 WATCH OUT “.....	20
5.5.4. Pilot projekat civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama (Advanced Regional Civil Emergency Coordination Pilot – ARCECP).....	21
5.5.5. Projekat „SAFE TOGETHER“ – Prevencija rizika u prekograničnom području.....	22
5.5.6. Tematski projekat “TO BE READY” – Sistem ranog upozorenja, najave i upravljanja u vanrednim situacijama u slučaju poplava i velikih šumskih požara.....	23
5.6. Ostale aktivnosti na polju regionalne i međunarodne saradnje.....	23
6. Budžet.....	25
7. Ocjena stanja, zadaci i prioriteti u 2021. godini.....	25
Prilozi.....	28

1. UVOD

Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u 2020. godini predstavlja prikaz aktivnosti i rezultata sprovedenih i ostvarenih u okviru sistema zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine u Crnoj Gori. Te su aktivnosti imale za cilj unapređenje sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori kroz normativno uređenje sistema zaštite i spašavanja, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, sprovođenje mjera zaštite i spašavanja prilikom događanja različitih vrsta hazarda, stručno osposobljavanje i usavršavanje pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje i drugih učesnika sistema zaštite i spašavanja, realizaciju različitih programa i projekata u oblasti smanjenja rizika od katastrofa, sprovođenje inspekcijskog nadzora, kao i jačanje međunarodne, bilateralne i regionalne saradnje, te unapređenje saradnje sa nadležnim institucijama EU, UN i NATO-a.

2. NORMATIVNE AKTIVNOSTI

U oblasti zaštite i spašavanja dugoročne ključne aktivnosti usmjerene su na stalno normativno uređenje sistema zaštite i spašavanja, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, izradu strateških i razvojnih dokumenata, pripremu i zaključivanje međunarodnih sporazuma iz oblasti zaštite i spašavanja i dr. Normativna aktivnost ogledala se u pripremi jednog teksta Predloga zakona, pripremi predloga jedne odluke i pripremi tri pravilnika za izvršavanje zakona, kao i pripremi jedne naredbe.

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore i Programom rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2020. godinu, Direktorat za zaštitu i spašavanje pripremio je, a nadležni su organi donijeli sljedeća dokumenta i propise:

- ◆ Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija – Predlog označenog zakona se nalazio u radu Skupštine Crne Gore i bio razmatran na sjednicama nadležnih radnih tijela Skupštine, ali nije razmatran na plenumu Skupštine,
- ◆ Odluka o objavljivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske o saradnji u slučaju katastrofa („Službeni list Crne Gore – međunarodni ugovori“, broj 7/20),
- ◆ Pravilnik o bližem načinu organizovanja i sprovođenja provjere znanja i vještina pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica i obrascu uvjerenja o njihovom osposobljavanju i usavršavanju u oblasti zaštite i spašavanja („Službeni list Crne Gore“, broj 81/20),
- ◆ Pravilnik o osposobljavanju članova Koordinacionog i Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje („Službeni list Crne Gore“, broj 81/20"),
- ◆ Pravilnik o bližem načinu organizovanja i sprovođenja provjere znanja i vještina pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica i obrascu uvjerenja o njihovom osposobljavanju i usavršavanju u oblasti zaštite i spašavanja („Službeni list Crne Gore“, broj 81/20),
- ◆ Naredba o zabrani prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava razreda II – petardi („Službeni list Crne Gore“, broj 79/20).

Direktorat za zaštitu i spašavanje **imao je obavezu da realizuje dva zadatka iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2020. godinu**, i to: Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2019. godini i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2018-2023. godine, za 2020. godinu. **Obje obaveze su realizovane, s tim da Izvještaj o realizaciji Akcionog plana, iako je urađen, nije razmatran na sjednici Vlade Crne Gore.**

Direktorat za zaštitu i spašavanje **uspješno je sprovodio zaključke Vlade Crne Gore** kojima je bio zadužen za realizaciju određenih aktivnosti.

Direktorat za zaštitu i spašavanje **imao je obavezu da realizuje 24 aktivnosti iz Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2020. godinu**, od čega je **realizovano 14 aktivnosti, a 9 aktivnosti je djelimično realizovano**. Treba naglasiti da se djelimično realizovane aktivnosti odnose na: Nacionalni plan zaštite i spašavanja od klizišta i odrona i Nacionalni plan zaštite i spašavanja od hemijskih i bioloških rizika (oba Nacionalna plana su završena i spremna za dostavljanje Vladi Crne Gore na razmatranje), Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2020. godinu (takođe pripremljen za dostavljanje Vladi Crne Gore), dok se ostale aktivnosti odnose na donošenje podzakonskih akata koji se nalaze u Sekretarijatu za zakonodavstvo radi davanja mišljenja. Jedina aktivnost koja nije realizovana odnosi se na održavanje VII konferencije Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa, koja nije održana zbog zdravstvene situacije izazvane COVID-19, te nemogućnosti dolaska i učešća međunarodnih eksperata.

Takođe, u izvještajnom periodu su pripremljeni i Sekretarijatu za zakonodavstvo dostavljeni, na mišljenje, sljedeći podzakonski akti:

- ⊕ Pravilnik o načinu izrade i bližoj sadržini tehničke dokumentacije za objekte u kojima se skladište eksplozivne materije, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata,
- ⊕ Pravilnik o programu i načinu sprovođenja programa osposobljavanja i programa usavršavanja pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih jedinica i dobrovoljnih jedinica, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju,
- ⊕ Pravilnik o bližem sadržaju, obrascima i načinu vođenja evidencija službi zaštite o aktivnostima na zaštiti i spašavanju, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju,
- ⊕ Pravilnik o bližem načinu organizovanja i sprovođenja provjere znanja i vještina pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih jedinica i dobrovoljnih jedinica, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju,
- ⊕ Pravilnik o sadržaju elaborata pripremnih radova za složene inženjerske objekte, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata,
- ⊕ Pravilnik o načinu vršenja tehničkog pregleda složenog inženjerskog objekta, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata,
- ⊕ Pravilnik o načinu vršenja revizije složenih inženjerskih objekata, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, i
- ⊕ Pravilnik o načinu obavljanja stručnog nadzora složenih inženjerskih objekata, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

3. RESURSI SISTEMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Veoma važnu komponentu sistema zaštite i spašavanja predstavljaju ljudski i materijalni kapaciteti koji se koriste za efikasnu zaštitu i spašavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine od nastupanja elementarnih (prirodnih) nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, kao i većih i drugih nesreća.

Kvalitet odgovora sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u značajnoj mjeri određuje mogućnost angažovanja raspoloživih ljudskih i materijalnih kapaciteta, kako operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, tako i državnih organa, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih i fizičkih lica.

Bez obzira što uspostavljeni sistem zaštite i spašavanja omogućava angažovanje svih raspoloživih resursa na području Crne Gore, oni nijesu uvijek dovoljni, tako da se sistem, u slučaju potrebe, oslanja i na međunarodne resurse, prije svega resurse država iz okruženja, država članica Mechanizma civilne zaštite EU i NATO saveza.

U ovom dijelu izvještaja predstavljeni su ljudski i materijalni resursi sistema zaštite i spašavanja kojima su subjekti raspolagali u 2020. godini.

3.1. Ljudski resursi

U Direktoratu za zaštitu i spašavanje, na kraju 2020. godine, bilo je zaposleno 129 izvršilaca.

Oslonac operativnog odgovora na sve vrste nesreća čine službe zaštite i spašavanja¹ koje su organizovane u svim opštinama na području Crne Gore, osim u opštini Tuzi koja je formalno samostalna opština od 1. septembra 2018. godine. U formiranim službama ima ukupno 720 zaposlenih, od kojih 648 radi u operativnom dijelu, dok su u administrativnom dijelu zaposlena 72 službenika.

Na osnovu člana 65 Zakona o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br. 13/07, 32/11 i 54/16), Ministarstvo unutrašnjih poslova zaključuje ugovore sa **specijalističkim jedinicama za zaštitu i spašavanje**. U ovom trenutku na snazi su ugovori sa Gorskom službom spašavanja Crne Gore i Savezom radio amatera.

Kao dio sistema zaštite i spašavanja kojeg posebno treba istaći su **dobrovoljna vatrogasna društva** koja djeluju sa dugom tradicijom u opštinama Tivat (Krtoli) i Kotor (Perast). U opštini Herceg Novi djeluju tri dobrovoljna vatrogasna društva „Bijela“, „Luštica“ i „Prijedor“, u opštini Tivat formiran je „Dobrovoljni vatrogasni vod“, a u Nikšiću djeluje i DVD Trubjela. Takođe, postoji inicijativa za osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društva u Glavnom gradu Podgorici i opštinama Nikšić i Kotor.

Preduzetne jedinice za zaštitu i spašavanje, kao vrsta operativnih jedinica, veoma su važne zbog neophodnosti pružanja prvog odgovora prilikom događanja elementarne nepogode, druge i veće nesreće u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili kod preduzetnika. Preduzetne jedinice su organizovane u: Luci Bar, Aerodromima Tivat i Podgorica, i d.o.o. „Monteput“ Podgorica.

Jedina funkcionalna operativna jedinica formirana na državnom nivou, jeste **jedinica za gašenje požara iz vazduha**. Direkcija Avio-helikopterska jedinica vrši poslove koji se odnose na organizovanje i djelovanje jedinice za gašenje požara iz vazduha.

¹ Intervencije opštinskih službi zaštite i spašavanja u 2020. godini date su u [Prilogu broj 1](#).

3.2. Materijalni resursi

Materijalno-tehničko opremanje svih subjekata zaštite i spašavanja uslov je za izgradnju efikasnog i integrisanog sistema zaštite i spašavanja koji će biti u stanju dugoročno da djeluje i u najvećoj mjeri odgovori na različite vrste hazarda, a sve u cilju smanjenja njihovih posljedica.

Objekti u kojima su smještene službe zaštite i spašavanja u Podgorici, Baru, Ulcinju, Plužinama, Plavu, Herceg Novom, Cetinju, Bijelom Polju, Šavniku, Andrijevici, Žabljaku, Beranama, Mojkovcu, Danilovgradu i Gusinju u značajnoj mjeri ispunjavaju neophodne uslove za smještaj pripadnika i tehnike službi zaštite i spašavanja, za razliku od objekata službi zaštite i spašavanja u Kotoru, Petnjici, Budvi, Nikšiću, Pljevljima, Rožajama, Tivtu, i Kolašinu, gdje to pitanje nije još uvijek adekvatno riješeno.

U nekoliko službi za zaštitu i spašavanje u opština Plav, Šavnik, Andrijevica, Petnjica, Kolašin i Rožaje nedostaje lična i kolektivna oprema za kvalitetan odgovor na pojedine hazarde (požare u zatvorenim prostorima, tehničke intervencije prilikom saobraćajnih udesa, poplave, zemljotres, HBRN itd.).

Osim toga, za odgovor na HBRN hazard službe zaštite i spašavanja nemaju adekvatnu ličnu i kolektivnu opremu, kao ni adekvatne obuke radi odgovora na isti. Kroz projekat „*Jačanje kapaciteta za prvi odgovor u CBRN-u i regionalna saradnja zemalja jugoistočne Evrope, južnog Kavkaza, Moldavije i Ukrajine*“ (Ref: Europe Aid/ IFS/2014/347634), Project 44 “*Strengthening CBRN first response capabilities and regional cooperation in South East Europe, Southern Caucasus, Moldova and Ukraine*“) koji je finansirala Evropska unija, obezbijedena je oprema u vrijednosti od 76.000 eura za jedan tim spasilaca iz Službe zaštite glavnog grada Podgorica. Oprema se sastoji od seta za dekontaminaciju lične i kolektivne opreme spasilaca, kao i setova za detekciju HBRN materija.

U opštinskim službama za zaštitu i spašavanje ima ukupno 199 vozila, od toga je tehnički ispravnih 147 vatrogasno-spasičkih vozila, a ostalih tehnički ispravnih vozila ima 52. Ukupno su neispravna 34 vozila.

Jedinica za gašenje požara iz vazduha raspolaže sa tri aviona za gašenje požara tipa AT-802/802A. Podršku jedinici za gašenja požara iz vazduha obezbeđuju dva helikoptera Direkcije Avio-helikopterska jedinica tipa ABell-412 i ABell-212 za izviđanje i lociranje požara, kao i za transport timova za gašenje požara.

Sistem radio veza koji se upotrebljava u sistemu zaštite i spašavanja ne zadovoljava kriterijume za funkcionalisanje operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, te se kao jedan od prioriteta u narednom periodu nameće trajno rješavanje ovog pitanja. Uvažavajući značaj Jedinice za gašenje požara iz vazduha, ali i potrebu za radio vezom za cjelokupni sistem zaštite i spašavanja, neophodno je izvršiti uvezivanje radio sistema Tetra sa CoordCom sistemom Operativno-komunikacionog centra 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, kao i sa Jedinicom za gašenje požara iz vazduha. U cilju trajnog rješavanja pitanja sistema radio veza koji se upotrebljava u sistemu zaštite i spašavanja, u prethodnom periodu je u saradnji sa Upravom Policije realizovana aktivnost raspodjele potrebne količine radio stanica Direktoratu za zaštitu i spašavanje u okviru Tetra Sistema. Takođe, radi adekvatnog funkcionalisanja ovog Sistema Direktoratu za zaštitu i spašavanje je dodijeljeno ime grupe, ime govorne grupe, kao i pozivni znakovi za svaku radio stanicu. Konačna realizacija ove aktivnosti uslovljena je stvaranjem neophodnih tehničkih uslova cjelokupnog sistema u skladu sa vazduhoplovnom regulativom. Zahtijevani standardi u ovom trenutku nijesu dostignuti.

4. REALIZOVANE AKTIVNOSTI I IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA

Najbitnije aktivnosti u 2020. godini bile su usmjerenе na sprovođenje mjera zaštite i spašavanja, stručno osposobljavanje i usavršavanje pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, izradu planova zaštite i spašavanja na nacionalnom nivou i davanje saglasnosti na opštinske i preduzetne planove, realizaciju programa i projekata, jačanje međunarodne, bilateralne i regionalne saradnje, unapređenje saradnje sa nadležnim institucijama EU, NATO, UNDRR itd.

4.1. Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Realizovana je obuka „Prvi nivo obuke za spašavanje iz ruševina“, koja se održala od 2. do 6. marta 2020. godine na Policijskoj akademiji u Danilovgradu, shodno Planu osposobljavanja i usavršavanja učesnika zaštite i spašavanja za 2020. godinu. Cilj obuke bio je da se kroz teorijski i praktičan rad polaznici upoznaju sa zaštitom od prirodnih i drugih nesreća i njihovim normativnim uređenjem; metodama spašavanja iz ruševina i sprovođenja akcije zaštite i spašavanja iz ruševina po INSARAG standardima; organizacijom i tehnikom spašavanja iz ruševina; opremom i spravama za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara u slučaju rušenja i ruševina itd. Obuku je prošlo 20 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje. Ostale planirane obuke su zbog situacije sa COVID-19 odložene za 2021. godinu.

4.2. Planiranje u zaštiti i spašavanju

Početkom 2020. godine, započet je proces izrade nacionalnih planova zaštite i spašavanja od klizišta i odrona, kao i hemijskog i biološkog rizika. Nakon utvrđivanja nacrta ova dva plana, Direktorat za zaštitu i spašavanje je obavio postupak javne rasprave kroz organizovanje po dva okrugla stola u Podgorici, Beranama i Baru. Tokom javne rasprave i nakon nje, primljene su veoma kvalitetne sugestije i komentari od strane predstavnika raznih institucija, koji su uvršteni u oba dokumenta. Predlozi nacionalnih planova zaštite i spašavanja od klizišta i odrona, kao i hemijskog i biološkog rizika dostavljeni su na mišljenje nadležnim državnim organima uprave i drugim institucijama na mišljenje i nakon toga biće dostavljeni Vladi Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Direktorat za zaštitu i spašavanje dao je 41 saglasnost na planove za zaštitu i spašavanje, i to na planove zaštite i spašavanja od požara opština Petnjica, Plužine i Kolašin; planove zaštite i spašavanja od zemljotresa opština Mojkovac i Plužine; preduzetne planove za zaštitu i spašavanje od požara (31); preduzetne planove zaštite i spašavanja od zemljotresa (4), kao i na jedan plan zaštite i spašavanja od tehničko-tehnoloških nesreća.

4.3. Administrativni postupci

U oblasti **upravnog rješavanja**, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2394 rješenja, dozvola, odobrenja, saglasnosti i mišljenja, i upućeno je 627 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme.

Doneseno je na osnovu,

pregledane tehničke dokumentacije:

- ⊕ 589 protivpožarnih saglasnosti na revidovanu tehničku dokumentaciju,
- ⊕ 15 mišljenja na nacrt urbanističko tehničkih uslova,
- ⊕ 57 rješenja o odbijanju zahtjeva u skladu sa čl. 89 Zakona o zaštiti i spašavanju,
- ⊕ 20 pozitivnih mišljenja na tehničku dokumentaciju sa aspekta zaštite od požara, eksplozija i havarija za maloprodajne objekte za prodaju pirotehničkih sredstava (pirošopove),
- ⊕ 1 mišljenje na plansku dokumentaciju;

podnijetih zahtjeva za prevoz i tranzit naoružanja, vojne opreme:

- ⊕ 209 rješenja za transport naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene,
- ⊕ 130 saglasnosti za uvoz/izvoz naoružanja, vojne opreme i robe dvostrukе namjene – Ministarstvu ekonomskog razvoja,
- ⊕ 22 mišljenja za bezbjedan smještaj oružja i municija,
- ⊕ 11 rješenja za transport sportskog i lovačkog oružja,
- ⊕ 25 mišljenja Ministarstvu ekonomskog razvoja za uvoz/izvoz eksplozivnih materija,
- ⊕ upućeno 209 zahtjeva Ministarstvu vanjskih poslova u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme,
- ⊕ upućeno 209 zahtjeva Ministarstvu odbrane u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme,
- ⊕ upućeno 209 zahtjeva Ministarstvu ekonomskog razvoja u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;

podnijetih zahtjeva za prevoz eksplozivnih materija i radioaktivnog materijala, zahtjeva za nabavku eksplozivnih materija, zahtjeva za promet i vršenje djelatnosti miniranja:

- ⊕ 283 rješenja za transport eksplozivnih materija pri izvozu, tranzitu i uvozu,
- ⊕ 783 rješenja za prevoz eksplozivnih materija u unutrašnjem transportu,
- ⊕ 200 rješenja za nabavku eksplozivnih materija,
- ⊕ 12 saglasnosti za prevoz radioaktivnog materijala i izvora jonizujućeg zračenja,
- ⊕ 2 dozvole za stavljanje u promet eksplozivnih materija,
- ⊕ 1 dozvola za promet eksplozivnih materija,
- ⊕ 4 dozvole za vršenje djelatnosti miniranja,
- ⊕ 3 dozvole za fizička lica za vršenje poslova nadzemnog miniranja;

podnijetih zahtjeva za izvođenje javnih vatrometa i prevoz pirotehničkih sredstava:

- ⊕ 14 rješenja za izvođenje javnog vatrometa,
- ⊕ 13 rješenja za prevoz pirotehničkih sredstava.

4.4. Ostale aktivnosti iz osnovne nadležnosti

Inspektori Direkcije za inspekcijski nadzor Direktorata za zaštitu i spašavanje poslove inspekcijskog nadzora vrše u skladu sa zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i posebnim zakonima i propisima, a u skladu sa godišnjim planom i dinamikom rada.

U toku 2020. godine, izvršeno je ukupno 337 inspekcijskih nadzora.

Inspeksijski nadzori po subjektima nadzora su:

- Proizvodni, skladišni i prodajni objekti eksplozivnih materija.....	37
- Skladišta i objekti za promet zapaljivih tečnosti i gasova.....	105
- Kontrola prevoza opasnih materija.....	61
- Ustanove (obrazovne, zdravstvene i dr).....	17
- Ugostiteljski objekti.....	21
- Otvoreni prostori (parkovi, dvorišta javnih ustanova i dr.).....	58
- Garaže.....	3
- Opštinski organi.....	4
- Ostali subjekti nadzora.....	31

Sačinjeno:

- Zapisnika	336
- Zaključaka o obustavljanju postupka protiv subjekta nadzora	252
- Službenih zabilješki	66
- Rješenja o naloženim mjerama	3
- Prekršajnih naloga.....	2
- Ostale upravne mjere i radnje.....	2
- Praćenje i kontrola prodaje pirotehničkih sredstava.....	31

Osim navedenih aktivnosti inspektorji su učestvovali na online konferencijama, sastancima i obukama, ostvarivali saradnju sa drugim organima, prije svega, sa Upravom policije, Parkom prirode „Orjen“, opštinskim službama zaštite i spašavanja, dobrovoljnim vatrogasnim društvima, lokalnim samoupravama, Upravom za inspekcijske poslove i Upravom carina, i radili i druge poslove u okviru svojih nadležnosti.

Operativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje tokom 2020. godine ukupno je primio **208.914** poziva, od čega: OKC 112 Podgorica – 58.459, OKC 112 Bijelo Polje – 58.398 i OKC 112 Bar – 37.415 poziva. Nije odgovorenog na 54.642 poziva. Ovdje treba naglasiti da se u neodgovorenim pozivima nalaze kratki pozivi od jednog zvona prema broju 112 na koji operateri nijesu mogli stići da se jave i određen broj poziva kada pozivaocu nije dostupna matična mreža.

Od ukupnog broja poziva, broj slučajeva bio je **7.721**, i to: u OKC 112 Podgorica – 3.291, OKC 112 Bijelo Polje – 2.032 i OKC 112 Bar – 2.398 slučajeva. Ovo su bili slučajevi gdje je bila potrebna određena intervencija nadležnih službi, i to: Uprave policije – 2.525, Zavoda za hitnu medicinsku pomoć – 1.467, službi zaštite i spašavanja – 163 i 153 iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Statistički gledano po mjesecima u: januaru je primljeno 15.667 poziva, februaru 16.011, martu 17.252, aprilu 19.827, maju 19.035, junu 17.862, julu 18.320, avgustu 18.499, septembru 16.254, oktobru 16.243, novembru 16.480 i u decembru 17.462 poziva.

OKC 112 koordinirao je sa 14 akcija spašavanja u planinama, u kojima je spašeno 16 osoba (8 crnogorskih i 8 stranih državljanina) pri čemu nije bilo stradalih osoba.

Takođe, u periodu septembar-decembar, izvršeno je unapređenje/upgrade sistema OKC112, na posljednju softversku verziju CoordCom sistema, uvođenje novog e-Call servisa za građane, kao i zanavljanje kompletnih hardverskih komponenti.

Tokom 2020. godine, realizovane su i sljedeće veoma značajne aktivnosti:

- ◆ ***Obilježen je 11. februar, Dan jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije „112”.***
- ◆ ***Obilježen je 1. mart – Dan zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Međunarodni dan civilne zaštite***, 29. februara 2020. godine u Vili Gorica. Ovom prilikom dodijeljene su nagrade i priznanja za doprinos u razvoju sistema zaštite i spašavanja u prethodnoj godini i predstavljena aplikacija za hitne situacije.
- ◆ ***Obilježen je 13. oktobar – Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa*** na način što je organizovano i sprovedeno više aktivnosti na nivou Crne Gore, koje su za cilj imale skretanje pažnje javnosti na ovaj datum, kao i podizanje svijesti stanovništva o značaju smanjenja rizika od katastrofa, ukazujući da je za smanjenje rizika od katastrofa potrebna odgovornost svih građana, ali i svih subjekata u društvu. Aktivnosti su se odnosile na organizovanje i izvođenje vježbe evakuacije u JPU „Sunkcokrili“ u Podgorici i na edukativna predavanja učenicima i nastavnicima u više osnovnih škola u opštinama u Crnoj Gori na temu smanjenja rizika od katastrofa.
- ◆ Realizujući aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2020. godinu izvršena je edukacija nastavnog osoblja osnovnih škola u Budvi, Risnu i Baru za **sprovođenje međupredmetne oblasti Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa**. Edukacija je sprovedena u saradnji sa Zavodom za školstvo, a prisustvovalo je ukupno 66 nastavnika, od čega 21 u Budvi (škole iz Budve, Petrovca i Tivta), 24 u Risnu (škole iz Kotora, Herceg Novog i Nikšića) i 21 u Baru. Takođe je vršena i edukacija zaposlenih u JPU „Đina Vrbica“ u Podgorici. Tokom edukacije, posebna pažnja je posvećena postupcima koje zaposleni i djeca treba da sprovode prije, tokom i nakon dešavanja neke od prirodnih i drugih nepogoda. Kroz praktičan rad, zaposleni su obučeni za sprovođenje evakuacije djece i ostalih u slučaju požara i zemljotresa. Edukacija je realizovana kroz dva dvodnevna seminara koje je pohadalo 92 zaposlenih.
- ◆ **Aktivnosti područnih jedinica za zaštitu i spašavanje u vezi sa formiranjem jedinica civilne zaštite** su se realizovale kroz kontaktiranje predsjednika svih mjesnih zajednica u vezi predloga mogućih kandidata za pripadnike jedinica civilne zaštite.
- ◆ **Sprovedeno je više kampanja** u organizaciji i realizaciji područnih jedinica za zaštitu i spašavanje sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od zemljotresa i drugih nepogoda.
- ◆ Izvršena je obuka Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje Tuzi, na kojoj su članovi ovoga tima upoznati sa obavezama i nadležnostima koje, shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju, imaju u sistemu zaštite i spašavanja.
- ◆ Dva službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje prošla su obuku za savjetnika za bezbjednost u prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju, shodno međunarodnom ADR sporazumu.
- ◆ Direktorat za zaštitu i spašavanje je u toku 2020. godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o programu i načinu polaganja drugog stručnog ispita za rad u državnim

organima („Službeni list CG“, broj 18/15), organizovao polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Polaganju drugog stručnog ispita pristupio je i položio 61 kandidat od kojih 18 kandidata sa V, VI i VII nivoom kvalifikacije obrazovanja i 43 kandidata sa III i IV nivoom kvalifikacije obrazovanja. Jedan kandidat nije izašao na ispit.

- ◆ Shodno Zakonu o prevozu opasnih materija („Službeni list Crne Gore“, br. 33/14 i 13/18), od strane komisije koju čine predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Ministarstva kapitalnih investicija i Centra za stručno obrazovanje, izvršena je provjera znanja kandidata koji obavljaju poslove prevoza opasnih materija i kandidata koji vrše utovar i istovar opasnih materija.
 - ⊕ Za obavljanje poslova prevoza opasnih materija (vozači) ispit je prijavilo 50 kandidata od kojih je ispit položilo 49 kandidata, a jedan kandidat nije izašao na ispit.
 - ⊕ Za obavljanje poslova utovara i istovara opasnih materija ispit su prijavila 322 kandidata od kojih je ispit položilo 298 kandidata, dok 24 kandidata nisu izašla na ispit.
- ◆ Predložene su preventivne mjere Industriji piva i sokova „TREBJESA“ DOO NIKŠIĆ koje treba sprovoditi prilikom manipulacije i transportovanja amonijaka za potrebe pogona Rashlade.
- ◆ Kontinuirano je vršeno praćenje i prikupljanje podataka o vrstama i količinama opasnih materija i drugim podacima od značaja za zaštitu i spašavanje kojima raspolažu privredna društva i preduzetnici kroz bazu tehničko-tehnoloških rizika. Urađeno je mapiranje u GIS-u, i to: stanica za snabdijevanje gorivom vazduhoplova - avio servisi; benzinskih pumpi za snabdijevanje gorivom vozila u drumskom saobraćaju; stanica za snabdijevanje gorivom plovnih objekata i skladišta – punionice-stanice za TNG. U fazi realizacije je mapiranje skladišta eksplozivnih materija i privrednih subjekata na teritoriji Crne Gore.

U okviru međusektorske saradnje realizovano je sljedeće:

- ⊕ Nacionalno koordinaciono tijelo za neproliferaciju oružja za masovno uništenje (po Odluci o obrazovanju Nacionalnog koordinacionog tijela za neproliferciju oružja za masovno uništenje „Službeni list Crne Gore“, broj 57/17) radilo je na izradi novog Akcionog plana za Rezoluciju Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija SB UN 1540 (1540 Rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija o sprečavanju širenja oružja za masovno uništavanje i sredstava za njihovo prenošenje). Takođe, ovo tijelo radilo je na pripremi koordinacionog HBRN donatorskog sastanka, koji je bio planiran da se održi u 2020. godini i za koji su popunjavani upitnici za procjenu kapaciteta HBRN-a u Crnoj Gori.
- ⊕ Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma dostavljeni su: Informacija o preduzetim aktivnostima i mjerama iz oblasti prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća radi izrade Izvještaja o stanju uređenja prostora za 2019. godinu; Informacija o aktivnostima na realizaciji Akcionog plana za sprovođenje

Strategije za upravljanje hemikalijama za period 2019-2022. godine; Informacija o preduzetim aktivnostima Direktorata za zaštitu i spašavanje shodno mjerama iz Akcionog plana za potrebe izrade Izvještaja o implementaciji Nacionalne strategije biodiverziteta sa Akcionim planom za period 2016-2020; Informacija o preduzetim mjerama iz Direktorata za zaštitu i spašavanje za potrebe izrade Izvještaja o relizaciji mjera koje su prepoznate u Akcionom planu za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu iz oblasti biodiverziteta za period 2019-2020. godine.

- ◆ Ministarstvu odbrane dostavljeni su Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore 2018-2020, za 2019. godinu i Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022, za 2019. godinu iz nadležnosti MUP-a.
- ◆ **Ministar unutrašnjih poslova je Rješenjem 01 broj: 050/18-76846/1 od 26.10.2018. godine, obrazovao Komisiju za pripremu javnog konkursa za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje i vrednovanje projekata za zaštitu i spašavanje.** Na sastanku, koji je održan 18. novembra 2020. godine, Komisija je vrednovala predloge projekata koji su dostavljeni za finansiranje na osnovu javnog konkursa i utvrdila predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2020. godinu. Na javni konkurs za raspodjelu 50.000 eura podnešeno je 35 predloga projekata, od kojih je Komisija izabrala 5, kojima je raspodijeljeno 48.751,87 eura. Komisija je Rang listu i Predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje dostavila ministru unutrašnjih poslova, koji je donio Odluku o raspodjeli tih sredstava. Ugovor o načinu isplate i korišćenju sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta potpisana je sa dobitnicima sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje, 28. decembra 2020. godine. Korisnici sredstava za 2020. godinu su: NVO Župa u srcu za projekt „Spremni da reagujemo na požar“ (9.973,15 eura); NVO Legalis za projekt „Misli preventivno-djeluj spremno“ (9.480,00 eura); Opština Kolašin za projekt „Unapređenje sistema upravljanja vanrednim situacijama u opštini Kolašin“ (9.459,78 eura); Opština Gusinje za projekt „Unapređenje tehničkih kapaciteta Službe zaštite i spašavanja Gusinje“ (9.900,00 eura) i Opština Bar za projekt „Povećanje operativne sposobnosti službe zaštite i spašavanja za reagovanje u slučaju zemljotresa-spašavanje iz ruševina, gašenje šumskih požara, spašavanja prilikom poplava i sličnih spasilačkih intervencija“ (9.938,94 eura).
- ◆ Pratila se realizacija projekata koji su se finansirali iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2019. godinu.

4.5. Sprovođenje mjera zaštite i spašavanja

- ◆ **Analize i praćenje stanja u oblasti zaštite i spašavanja**

Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na područjima opština u Crnoj Gori sa stanovišta ugroženosti od elementarnih i drugih nepogoda, sa nivoa Direktorata i u skladu sa teritorijalnim nadležnostima područnih jedinica za zaštitu i spašavanje. Konstantno se sarađivalo sa opštinskim službama zaštite i spašavanja. U 2020. godini, naglasak je dat na zajedničke

aktivnosti u sklopu mjera i aktivnosti opštinskih timova za zaštitu i spašavanje, kroz praćenje, organizovanje i preduzimanje mjera i aktivnosti na planu sprečavanja i širenja korona virusa i zaštite stanovništva i analize stanja, kao i na preventivne aktivnosti i praćenje stanja iz oblasti zaštite i spašavanja od požara i zaštite i spašavanja od poplava.

4.5.1. Korona virus

Imajući u vidu razvoj situacije u Crnoj Gori po pitanju korona virusa, tokom 2020. godine realizovane su aktivnosti u okviru rada i funkcionisanja opštinskih timova za zaštitu i spašavanje (članovi ovih timova su i službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje) u svim opštinama u Crnoj Gori. U opštinama su održavane sjednice opštinskih timova za zaštitu i spašavanje na kojima je razmatrana aktuelna epidemiološka situacija na nivou opština, sprovedene su aktivnosti na smanjenju rizika od korona virusa itd. Praćene su i preduzimane aktivnosti shodno naredbama i mjerama Nacionalnog koordinacionog tijela (NKT), Instituta za javno zdravlje (IZJ), kao i opštinskih timova za zaštitu i spašavanje, a sve u cilju sprečavanja unošenja virusa u zemlju, suzbijanja, prenošenja i širenja ovog virusa na teritoriji naše države. Pružena je i logistička pomoć zdravstvenom sistemu, u vidu postavljanja šatora i ustupanja druge opreme i sredstava.

4.5.2. Zaštita i spašavanje od požara

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2020. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci, realizovani programi i projekti. Inspекторi za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2020. godine. Njihove aktivnosti se najviše odnose na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i privrednim društvima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za šume, JP Nacionalni parkovi itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru.

Jedna od krucijalnih preventivnih aktivnosti u prethodnom periodu bila je izrada i donošenje Nacionalnog plana za zaštitu i spašavanje od požara, na osnovu kojeg se permanentno podsjećaju lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

U cilju pripreme požarne sezone, održani su sastanci predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje i predstavnika Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Uprave za šume i JP Nacionalnih parkova Crne Gore. Na sastancima su predstavljeni kapaciteti i resursi navedenih subjekata i definisan je način njihovog angažovanja u slučaju požara većeg obima.

Na sastanku sa predstavnicima Uprave policije i Vojske Crne Gore dogovorene su aktivnosti koje se ogledaju prije svega u pojačanoj aktivnosti pripadnika Uprave policije u smislu pojačanog patroliranja na prostorima sa povećanim požarnim rizikom i veće angažovanje u cilju pronalaska ili eventualnog procesuiranja lica koja izazivaju požare, dok su sa predstavnicima Vojske Crne Gore definisane procedure angažovanja njihovih ljudskih i materijalnih resursa. Konstatovano je da Vojska Crne Gore ima 200 pripadnika koji se po potrebi mogu uključiti u gašenje požara od kojih je 50 operativno u svakom trenutku, ali da im nedostaje lična zaštitna oprema za ove aktivnosti. Istaknuto je da je Vojska Crne Gore, shodno svojim redovnom planovima, ušla u uređenje protivpožarnih puteva i izgradnju protivpožarnih pojaseva oko svojih objekata. Takođe, Vojska Crne Gore na raspolaganju ima 3 helikoptera tipa BELL 412 EPI koja su opremljena za gašenje požara iz vazduha.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je dana 17. juna 2020. godine, organizovalo sastanak sa komandirima opštinskih službi zaštite i spašavanja i drugim predstavnicima lokalnih samouprava i državnih institucija koje su uključene u odgovor na požare većeg obima. Na sastanku su sve službe predstavile raspoloživa sredstva i potencirale mјere koje će sprovesti u cilju što bolje pripremljenosti za požarnu sezonom.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja.

Napominjemo da je u 2020. godini, i pored poteškoća u sprovоđenju procedura, završen tender za nabavku djelova za protivpožarne avione, kao i servis za iste.

U Crnoj Gori tokom ljeta 2020. godine nije bilo većih požara, tako da je sezona prošla bez većih intervencija i angažovanja sistema zaštite i spašavanja. U slučajevima kada su požari prevazilazili kapacitete opštinskih službi zaštite i spašavanja angažovana je Avio-helikopterska jedinica MUP-a. Ova jedinica, tokom 2020. godine, gasila je požare na sljedećim lokacijama: Ulcinj, Radovče, Smokovac, Žabljak Crnojevića, Kuči, Bratonožići, Rijeka Crnojevića, Krusi, Gluhi Do, Valdanos, Lisac, Virpazar, Karaburško Polje, Skadarsko jezero, Krnjice, Garač, Buronje, Velje Brdo, Ponari, Šteke, Lekići, Međuriječje, Pljevlja, Studeno, Veruša i Morakovo.

Protivpožarna avijacija Avio-helikopterske jedinice, u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine ostvarila je ukupno 440:59 časova letenja ili 1042 letova (trenaža – 92:19 čas ili 201 let; gašenje požara – 348:40 časova ili 860 letova), dok je ukupan nalet helikoptera u 2020. godini 94 h 05 min, a ukupan broj letova 238².

² Nalet helikoptera je ostvaren u cilju realizacije zadataka za potrebe: MUP-a, kontrole saobraćaja tokom ljetne sezone, izviđanja, prevoza štićenih ličnosti, traganja i spašavanja i transporta bolesnika i povrijeđenih u nesrećama.

Tip vazduhoplova	Nalet (h)	Broj letova
Protivpožarni avion AT 802, s/n 0711, registarska oznaka 4O-EAD	149:45	355
Protivpožarni avion AT 802A s/n 0611, registarska oznaka 4O-EAC	150:20	368
Protivpožarni avion AT 802A s/n, registarska oznaka 4O-EAB	132:55	319
Helikopter AB 412 s/n 25908, registarska oznaka 4O-HEK	94:05	238

Tabela 1: Nalet i broj letova vazduhoplova Avio-helikopterske jedinice u 2020. godini

Organizacija za održavanje vazduhoplova ME.145.0004 i organizacija za obezbjedivanje kontinuirane plovidbenosti ME.MG.0004 Avio-helikopterske jedinice je u kontinuitetu obezbjeđivala ispravnost i kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova.

4.5.3. Zaštita i spašavanje od poplava i drugih elementarnih (prirodnih) nepogoda

Prikupljali su se i ažurirali podaci o licima i stambenim objektima koji se nalaze u zonama sa visokim rizikom od poplava, radi izrade mapa ugroženih područja od poplava i ažuriranja podataka u GIS-u na teritorijama ugroženih opština.

4.5.4. Uništavanje neeksplodiranih ubojnih sredstava

Tokom 2020. godine, službenici Odsjeka za neeksplodirana ubojna sredstva (NUS) realizovali su 283 aktivnosti na zaštiti od neeksplodiranih ubojnih sredstava (NUS) i tom prilikom prikupljeno je oko 21 tona NUS-a, koje će biti uništene u narednom periodu (februar-maj 2021. godine). Pored redovnih aktivnosti, realizovano je i 457 akcija transporta NUS-a i eksplozivnih sredstava koja su predmet krivičnih djela, za potrebe Forenzičkog centra i tužilaštva, a radi vještačenja.

Pružana je i asistencija Specijalnom policijskom odjeljenju i Kriminalističkoj policiji koja se ogledala u pretrazi terena sa metal detektorima. Metal detektorima je izvršen pregled terena u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu, uslijed sumnje da se u zemlji nalaze nedozvoljeni predmeti i elektronska oprema. Izvršen je kontradiverzionalni pregled podmorja sa detektorima za podvodno pretraživanje. Takođe, izvršeno je i uništavanje municije koja nije bezbjedna za transport, i to uništavanje 24 komada kasetne municije i 11 komada neeksplodiranih ubojnih sredstava. Transport i uništavanje 36 tona NUS-a izvršen je u kompaniji Poliex kroz projekat koji se realizuje sa Međunarodnim fondom povjerenja (ITF) i Vladom SAD-a.

Pored prikupljanja NUS-a sa kopna vršene su i akcije prikupljanja NUS-a ispod vodenih površina (8 aktivnosti). Takođe je pružena pomoć Vojsci Crne Gore pri uništavanju protivbrodske mine, koju su pod vodom uništili službenici Odsjeka za NUS. Vršile su se i aktivnosti na realizaciji dva projekta, i to uz podršku Norveške narodne pomoći (NPA) i Vlade SAD-a, kao donatora, i Međunarodnog fonda povjerenja (ITF) kao realizatora projekta. Projekat sa NPA čija je vrijednost oko 1.115.000 eura odnosi se na čišćenje teritorije Crne Gore od kasetne municije. Ovaj projekat je uspješno završen i Crna Gora je u roku ispunila međunarodnu

obavezu da izvrši čišćenje svoje teritorije od zaostalih kasetnih bombi do 1. avgusta 2020. godine. Projekat sa ITF-om je nastavljen i opredijeljena su dodatna sredstva iz kojih će biti finansirano uništavanje pronađenog NUS-a, adaptacija magacina Rogame i opremanje Odsjeka za NUS.

Međunarodna organizacija PCM sa Malte u saradnji sa Engleskim koledžom OCN realizovala je obuku za službenike Odsjeka za NUS. Obuku su uspješno zavržila 3 službenika za nivo 2 i 3 i 2 službenika za nivo 3+ podvodno. Obuka je zbog situacije izazvane COVID-19 realizovana u fabrici Poliex u Beranama, a kompletno je finansirana sredstvima Vlade SAD.

5. MEDUNARODNA SARADNJA

U okviru međunarodne saradnje u 2020. godini realizovan je veliki broj aktivnosti na ovom polju, kao i na ispunjavanju obaveza u okviru pregovaračkih poglavila za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Ove aktivnosti odnosile su se, prije svega, na učešće u radu radnih grupa za pregovaračka poglavila, pripremu sporazuma o bilateralnoj saradnji, izradu izvještaja o napretku i drugih dokumenta, učešće na raznim seminarima, konferencijama, kursevima, obukama, štabnim i terenskim vježbama, realizaciju velikog broja programa i projekata koji su podržani od strane EU, NATO-a i drugih međunarodnih organizacija itd.

5.1. Proces pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji

Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova aktivno su učestvovali u radu radnih grupa za Pregovaračka poglavila 1 – Sloboda kretanja robe, 27 – Životna sredina i klimatske promjene, 30 – Vanjski odnosi i 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, kao i određivala relevantnost CELEX-a. Izrađen je Prilog iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje za izradu II Priloga izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu (za period 1. novembar 2019 – 31. januar 2020). S obzirom na to da je Evropska komisija odlučila da pomjeri predstavljanje paketa proširenja za jesen 2020. godine, dostavljene su dodatne informacije iz naše nadležnosti, i to: za period 1. februar – 31. mart 2020. godine i za period 1. april – 12. jun 2020. godine.

5.2. Saradnja sa NATO-om

Tokom 2020. godine, učestvovalo se u radu radnih interresornih grupa u vezi sa implementacijom NATO Ciljeva sposobnosti, kao i u radnoj grupi za izradu NATO mjera za odgovor na krize. Takođe, učestvovalo se u radu Interresorne komisije za NATO, kao i operativnog tima za pripremu NATO štabne vježbe „Upravljanje u kriznim situacijama-NATO CMX 21“, koja se održala putem video linka 5. novembra 2020. godine, u prostorijama Ministarstva odbrane.

Učestvovalo se i na Glavnoj planskoj konferenciji za pripremu NATO EADRCC međunarodne terenske vježbe upravljanja posljedicama vanrednih situacija, u periodu od 17. do 20. februara 2020. godine. Prema planu, ova terenska vježba trebalo je da bude održana u drugoj polovini 2020. godine u Republici Sjevernoj Makedoniji, ali zbog epidemiološke situacije izazvane korona virusom sve planirane aktivnosti u vezi sa vježbom pomjerene su za 2021.

godinu. Vježba će se najvjerojatnije održati u septembru 2021. godine u Republici Sjevernoj Makedoniji.

Sprovodile su se i aktivnosti u okviru *Pilot projekta civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama (ARCECP)*³, koji se sprovodi u sklopu NATO Programa nauka za mir i bezbjednost.

5.3. Sporazumi

U okviru pripreme i praćenja izvršavanja međunarodnih ugovora u oblasti zaštite i spašavanja u proceduri je priprema za zaključivanje Sporazuma između Vlade Rumunije i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti prevencije, ograničenja i ublažavanja posljedica katastrofa.

Navedeni bilateralni sporazum predviđa da države, u skladu sa svojim mogućnostima, uzajamno pomažu jedna drugoj u izgradnji kapaciteta za prevenciju, pripremljenost i odgovor na različite vrste hazarda, kao i u slučajevima nepogoda

5.4. Mehanizam za civilnu zaštitu Unije

Crna Gora je potpisivanjem Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Unije, 2014. godine⁴, postala članica saveza koji je usmjerен na jačanje saradnje između Unije i država članica i olakšavanje koordinacije u području civilne zaštite kako bi se poboljšala efikasnost sistema za prevenciju, pripremljenost i odgovor na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem⁵.

U okviru Mehanizma za civilnu zaštitu Unije u 2020. godini realizovano je ukupno 20 aktivnosti, i to: dva kursa, jedna radionica, dva sastanka generalnih direktora za civilnu zaštitu, dva sastanka Komiteta za civilnu zaštitu, jedan sastanak Nacionalnih trening koordinatora, jedan sastanak grupe za prevenciju katastrofa, deset sastanaka Grupe za planiranje obuka i jedan sastanak na temu Programa razmjene eksperata za period 2020-2022. godine (*EoE*). Većina ovih aktivnosti održana je online posredstvom webex aplikacija. Učestvovalo se i na virtuelnoj radionici u okviru Njemačkog predsjedavanja Savjetom EU na temu „Naučene lekcije iz pandemije COVID-19 za EU mrežu znanja iz oblasti civilne zaštite“, 9. i 10. novembra 2020. godine.

5.5. Programi i projekti

Direktorat za zaštitu i spašavanje u 2020. godini učestvovao je u realizaciji 8 projekata, a tokom prošle godine odobrena su još četiri projekta u okviru poziva za kandidovanje predloga projekata u sklopu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. Jedan od njih se odnosi na podršku

³ Informacije o ovom projektu nalaze se u Podpoglavlju 5.5.4.

⁴ Sporazum između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Unije, potписан je 29. septembra 2014. godine, na sastanku generalnih direktora za civilnu zaštitu zemalja članica EU, Evropskog ekonomskog prostora (EEA) i zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, zemalja Zapadnog Balkana i Turske, koji je održan u Rimu. Crna Gora je zvanično postala članica Mehanizma 21. aprila 2015. godine nakon obavještavanja Evropske komisije o ratifikaciji Sporazuma između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u Mehanizmu za civilnu zaštitu Unije u crnogorskom parlamentu.

⁵ Odluka br. 1313/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta EU od 17. decembra 2013. godine o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu, član 1, stav 1.

Evropske unije izradi **Nacionalne procjene rizika od katastrofa**, koji je započeo sa sprovodenjem 15. decembra 2020. godine uz uključivanje 93 osobe iz ministarstava, organa državne uprave, nevladinih organizacija i akademske zajednice. Ostala tri projekta sa realizacijom će otpočeti u januaru 2021. godine.

U okviru Sporazuma o tehničkoj saradnji koji je potpisana između Vlade Japana i Vlade Crne Gore, krajem 2018. godine Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje apliciralo je za projekt pod nazivom „**Projekat za razvoj Nacionalnog informacionog sistema za zaštitu šuma od požara (NFFIS)**“ kod japanske Agencije za međunarodnu saradnju („JICA“). U prethodnom periodu JICA je održala niz sastanaka i razgovora sa predstavnicima Crne Gore i svim relevantnim organizacijama i institucijama kako bi razvila detaljan plan projekta koji će se implementirati u narednom petogodišnjem periodu, a tiće se razvoja jedinstvenog Nacionalnog informacionog sistema za zaštitu šuma od požara, koji će biti zasnovan na ekološkim/prirodnim rješenjima. U periodu od 27. februara do 4. marta 2020. godine japanski tim za detaljno planiranje na čelu sa g. Mimura Ichiro, posjetio je Direktorat za zaštitu i spašavanje s ciljem finalizacije nacrta projekta. Tom prilikom održano je niz diskusija i razmijenjena su mišljenja o projektu u vezi sa referentnim mjerama koje treba preduzeti sa obje strane za nesmetano sprovođenje projekta. JICA je održala sastanke sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkcije za šumarstvo, lovstvo i drvnu industriju, Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju, Uprave za šume, Javnog preduzeća Nacionalni parkovi Crne Gore, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma – Direkcije za prostorno planiranje i Direkcije za klimatske promene, Uprave za nekretnine, UN-a, Delegacije EU u Crnoj Gori itd. koje su pozicionirane kao agencije za saradnju u okviru projekta. Tokom ove posjete takođe je dogovoren da će naziv projekta biti promijenjen u „**Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za zaštitu šuma od požara (NFFIS) i Eco-DRR**“ s obzirom na dodatne ciljeve i prošireni sadržaj projekta koji je u proteklom periodu utvrđen.

5.5.1. Projekat „Nepogode ne poznaju granice“

Projekat „**Nepogode ne poznaju granice**“, koji su realizovali FORS Montenegro – Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore i Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a je završen u 2020. godini. Cilj projekta bio je jačanje kapaciteta institucija i službi iz Crne Gore i Albanije koje se bave zaštitom i spašavanjem i smanjenjem rizika od katastrofa, sa akcentom na zaštitu od poplava, kao i informisanje stanovništva o rizicima od poplava. Projekat koji je trajao 33 mjeseca realizovan je u Crnoj Gori i Albaniji, a glavne aktivnosti uključivale su nabavku opreme za zaštitu i spašavanje od poplava i prognoziranje hidrometeoroloških prilika, treninge za predstavnike institucija i službi koje se bave zaštitom i spašavanjem i upravljanjem u slučaju elementarnih (prirodnih) nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, prekogranične pokazne vježbe, ažuriranje baze podataka poplava u regionu Skadarskog jezera, seminar o modelima dobre prakse kada je u pitanju zaštita od poplava i kampanju informisanja stanovništva o rizicima od poplava, preventivnim mjerama i aktivnostima zaštite i spašavanja. Projekat je finansirala Evropska unija u okviru Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020, a u Republici Albaniji realizovala ga je Prefektura Skadar. Ukupna vrijednost projekta za Crnu Goru i Albaniju bila je 483,538.35 € od čega je Evropska unija finansirala 410.900,00 €. Ukupna vrijednost projekta za Crnu Goru je 294,775.40 € od toga je Ministarstvo

javne uprave Crne Gore kofinansiralo 44.048,64 €. Partneri iz Crne Gore nisu učestvovali u kofinansiranju.

Tokom 2020. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Seminar na temu *Najbolja praksa EU u zaštiti od poplava*, za predstavnike institucija i službi iz Crne Gore i Albanije koje se bave zaštitom i spašavanjem, održan je 11. i 12. februara 2020. godine, u Skadru (Republika Albanija). Seminar je imao za cilj unapređivanje znanja i vještina za zaštitu od ove veoma česte elementarne nepogode, razmjenu iskustava, mišljenja, modela dobre prakse i naučenih lekcija kao i doprinos jačanju međunarodne saradnje u ovoj oblasti. Tokom seminara, kome su prisustvovala 32 predstavnika institucija i službi, obrađene su teme kao što su Direktiva o poplavama Evropske unije, principi bezbjednosti u vodi, lična zaštitna oprema, upravljanje prilikom poplava, iskustva zemalja članica Evropske unije, procjena rizika, pružanje pomoći najranjivijim kategorijama stanovništva kao što su djeca, trudnice, stare osobe itd. i druge relevantne teme. Seminar su održali instruktori iz Gorske službe spašavanja Hrvatske.
- ◆ Okrugli sto na temu “*Najbolja praksa Evropske unije u oblasti zaštite od poplava*”, održan je u prostorijama Direktorata za zaštitu i spašavanje u Podgorici, 4. marta 2020. godine u cilju razmjene iskustava, modela dobre prakse i naučenih lekcija kada je u pitanju zaštita od ove prirodne nepogode. Okruglom stolu su prisustvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Uprave za vode i opštinskih službi zaštite i spašavanja iz Podgorice, Bara i Ulcinja. Na okruglom stolu je razgovarano o stanju opremljenosti ličnom i kolektivnom zaštitnom opremom, primjerima dobre prakse u upravljanju prilikom poplava i procjeni rizika, a bilo je riječi i o Direktivi EU o poplavama.
- ◆ Info dan u cilju informisanja stanovništva o rizicima od poplava i broju 112, koji je održan 6. novembra 2020. godine u Baru. Tom prilikom su predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje i Službe zaštite i spašavanja razgovarali sa stanovnicima Bara o ovim temama, a predstavljena je i oprema koja je kroz ovaj projekat nabavljena za Službu zaštite iz Bara. Prisutnima su takođe podijeljene publikacije o rizicima od poplava i broju 112.
- ◆ U cilju informisanja građana o broju 112 – jedinstveni evropski broj za pozive u hitnim situacijama postavljene su informativne table i posteri sa ovim brojem, na lokacijama koje su prepoznate kao lokacije sa najvećom frekvencijom saobraćaja u ciljnog području: bulevar Vilija Branta (Zlatica) u Podgorici, bulevar Zetskih vladara (magistralni put Podgorica – Golubovci), putni pravac prema tunelu Sozina i putni pravac Ulcinj-Sukobin (u blizini graničnog prelaza Crna Gora-Albanija).
- ◆ Nabavljena je dodatna oprema za zaštitu i spašavanje od poplava u vrijednosti od 5.050,97 eura koja je zvanično uručena početkom 2021. godine, što zajedno sa prethodno nabavljenom opremom čini ukupnu vrijednost opreme od 83.035,96 eura za Direktorat za zaštitu i spašavanje i službe zaštite i spašavanja iz Podgorice, Bara i Ulcinja.
- ◆ Ažurirana je baza podataka poplava.
- ◆ Izrađen je Protokol o saradnji između institucija iz Crne Gore i Albanije koje se bave prognoziranjem hidrometeoroloških prilika.

5.5.2. Višekorisnički IPA projekat „Jačanje kapaciteta za pripremu i odgovor na radijacionu i nuklearnu zaštitu i spašavanje u zemljama zapadnog Balkana (JRODOS)“

Početkom 2020. godine u Crnoj Gori počeo je da se implementira **JRODOS** (Real time on line decision support) „EuropeAid/140203/DH/SER/MULTI – Jačanje kapaciteta zemalja Zapadnog Balkana za pripremu i odgovor u slučaju radijacionih i nuklearnih vanrednih situacija, tehnička pomoć za donosioce odluka“ („Strengthening the Capacity of the Western Balkans for Radiological and Nuclear Emergency Preparedness and Response: Technical Support for Decision Making“), Višekorisnički IPA projekat Evropske komisije. Osim Crne Gore, korisnici ovog projekta su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija. Implementaciona agencija je Konzorcijum kojeg čine ENCO Constaling/Engineering koji i predsjedava, Institut za tehnologiju iz Karlsruhe-Njemačka KIT, kao i predstavnici nadležnih institucija država Zapadnog Balkana za oblast zaštite od ionizujućih zračenja, radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti. U ime Crne Gore učestvuju predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova – Direktorata za zaštitu i spašavanje, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine. Cilj projekta je uspostavljanje sistema za procjenu rizika posredstvom JRODOS platforme, koja će pomoći Crnoj Gori da prati stanje i donosi odluke u slučaju radijacione ili nuklearne hitne situacije. Sistem JRODOS se može primjeniti i na hidrološke i atmosferske rizike i procjene uticaja na poljoprivredne proizvode (proizvode za ishranu), i pruža podršku nacionalnim institucijama u odlučivanju i davanju preporuka (mjera) stanovništvu u svim fazama (preventivnoj, fazi prijetnje i otpuštanja zračenja i fazi otklanjanja posljedica tj. dugoročnoj fazi oporavka). Može se koristiti za izradu scenarija, planiranje, vježbe i treninge. Za brzu primjenu u slučaju vanredne izloženosti preporučuje se za pregled atmosferske disperzije i prilagođavanje nacionalnim uslovima za preuzimanje hitnih zaštitnih akcija (evakuacija, zaklanjanje, uzimanje tableta joda), kao i za procjenu uticaja na proizvode za ishranu i piće i moduliranja doze zračenja.

Crna Gora će ovim projektom, postojeći sistem rane najave, odnosno svih šest (6) GDR (gamma doze radiation) stanica pokušati da uveže sa istim. Na taj način biće omogućeno da sistem JRODOS može u svakom trenutku automatski da koristi podatke sistema rane najave koji su mu potrebni da, zajedno sa dostupnim meteorološkim podacima, vrši modeliranje eventualne disperzije radioaktivnosti koja se može dogoditi u slučaju nuklearnih nesreća. Projekat je predviđen da traje do 2023. godine.

Najvažnije realizovane aktivnosti tokom 2020. godine:

- ◆ **Održan je virtualni „kick of meeting“ 7. maja.** Na sastanku je bilo riječi o problemima koje imaju zemlje korisnice projekta u vezi nabavke opreme za instalaciju, virtualnoj instalaciji i evaluaciji. Dogovoren je da zemlje korisnice nabave laptopove na kojima će biti instaliran sistem JRODOS. Takođe je dogovoren da se nakon instalacije, izvrši online obuka za upravljanje i administriranje softverskog okruženja pošto je od početka projekta, uslijed pojave virusa COVID-19, dosta vremena izgubljeno.
- ◆ **U julu 2020. godine** izvršena je instalacija softver programa na kompjuterima u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine, dok je server instaliran u Zavodu za hidrometeorologiju i seismologiju Crne Gore. Zemlje korisnice projekta dobile su vodič-uputstva za korišćenje ovog sistema.
- ◆ Održana je online osnovna obuka za primjenu (basic training webinar) na kojoj su učestvovali predstavnici nacionalnih institucija koje učestvuju u realizaciji projekta, **12.**

- avgusta.** Na treningu su predstavljeni osnovni emergency model, Nomads weather data (vremenski podaci) i njihova integracija u sistem, kao i scenario modela emergency.
- ◆ Na webinaru **održanom 17. septembra** bilo je riječi o progresu i postignutim rezultatima od početka realizacije. Korisnici projekta saopštili su između ostalog da: online obuka za rad na JRODOS-u za većinu predstavnika zemalja korisnika predstavlja poteškoće zbog virtualnog predstavljanja i jezičke barijere. Crnogorski predstavnici su uputili zahtjev Evropskoj komisiji da se osnovna obuka „face to face“ održi u Crnoj Gori u narednom periodu. Takođe je naglašeno da u Crnoj Gori nema obučenog kadra ni opreme (laptopovi adekvatne konfiguracije) koji će raditi na implementaciji ovako zahtjevnog projekta. Na drugom webinaru održanom **24. septembra** predstavljeno je prilogođavanje sistemu uz pristup osnovnim podacima, meterološkim podacima, nacionalnim kriterijumima za radijacione uticaje i podacima u realnom vremenu i drugo. Predstavljen je i „food chain date model“ (FDMT).
 - ◆ **U oktobru su održana dva webinara, i to: 7. oktobra i 28. oktobra** na kojima je predstavljeno prilagođavanje JRODOS sistemu u zemljama Zapadnog Balkana (Crnoj Gori, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Sjevernoj Makedoniji, Kosovu i Albaniji, državama koje su i korisnice projekta). Online instrukcije prezentovali su predstavnici KIT (Institut za tehnologiju-KIT iz Karlsruhe-Njemačka) i predstavnik kompanije ENCO Constaling/Engineering iz Austrije.
 - ◆ Održane su i online simulacione vježbe 30. oktobra, 13. novembra i 27. novembra – JRodos exercise EMERGENCY model chain.

5.5.3. Projekat „Trilateralni model civilne zaštite: Putevi, instrumenti i izazovi za našu bezbjednost - 3 WATCH OUT“

Projekat 3 WATCH OUT – Trilateral model of civil protection: WAsy,Tools and CHallenges for OUR safety (Trilateralni model civilne zaštite: Putevi, instrumenti i izazovi za našu bezbjednost), odobren je za finansiraje u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Italije, Crne Gore i Albanije. Projekat sprovode Odsjek za civilnu zaštitu Regije Pulja, Univerzitet u Bariju – Odsjek za poljoprivredu i životnu sredinu, Regionalni savjet Lezha-e, nevladine organizacije „Istraživanje i saradnja“ i „Partnerstvo za razvoj“ i Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore. Cilj projekta je unapređenje stanja životne sredine u programskoj oblasti kroz prekograničnu saradnju u prevenciji rizika od katastrofa, podizanje svijesti građana i djece o značaju preventivnog djelovanja, organizovanje radionica i vježbi za učesnike zaštite i spašavanja i nabavku opreme (za zaštitu i spašavanja od požara, za mjerjenje zagađenja vazduha, za mjerjenje kvaliteta vode i za mjerjenje protoka vode). Projekat je počeo sa implemenacijom 15. marta 2018. godine i sprovodiće se do 14. juna 2021. godine. Ukupan budžet projekta je 979.400,00 €, od čega je doprinos Evropske unije 85% ukupnih projektnih troškova. Budžet za Crnu Goru iznosi 182.386,00 €.

Tokom 2020. godine, realizovana je štabna vježba na temu reagovanja u slučaju zemljotresa, 22. i 23. januara 2020. godine u Igalu. Na vježbi su učestvovali članovi Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje opštine Herceg Novi na čelu sa predsjednikom opštine, predstavnici operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje, lokalne samouprave, Elektroprivrede, Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju i Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, kao i sekretari opštinskih timova za zaštitu i spašavanje opština Tivat i Kotor. Cilj vježbe bio je testiranje

lokalnog i nacionalnog plana zaštite i spašavanja od zemljotresa i uvježbavanje procedura reagovanja na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou u slučaju zemljotresa, kao i razmjena iskustava, znanja, dobrih praksi i naučenih lekcija kada je u pitanju pripremljenost za odgovor na zemljotres.

U okviru ovog projekta, u hotelu Palmon bay u Igalu, 24. januara 2020. godine održana je kratka informativna radionica za rukovodno osoblje hotela na temu smanjenja rizika od zemljotresa. Nakon toga održana je kampanja podizanja svijesti građana po pitanju prevencije od zemljotresa i tom prilikom razgovarano je sa građanima o aktivnostima koje treba sprovesti radi smanjenja rizika od zemljotresa. Građanima je podijeljeno Uputstvo šta činiti prije, u toku i nakon zemljotresa, kao i flajeri sa uputstvom za pozivanje broja 112.

Takođe, u okviru projekta nabavljeni su bespilotna letilica (dron), analitički mobilni set za mjerjenje kvaliteta vode, hidrološka stanica za mjerjenje nivoa i brzine površine vode i oprema za zaštitu i spašavanje od požara, ukupne vrijednosti 77.015,40. eura. Medijska promocija ove opreme održana je u sklopu proslave 13. oktobra – Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa.

Izrađena je i Studija o teritorijalnom planiranju pilot područja – Topla u opštini Herceg Novi za dominantni prirodni hazard – zemljotres, Plan za zaštitu i spašavanje od zemljotresa za Javnu predškolsku ustanovu „Naša radost”, Herceg Novi i Plan za zaštitu i spašavanje od zemljotresa za Osnovnu školu „Dašo Pavičić”, Herceg Novi.

Održano je nekoliko skype sastanaka projektnih partnera u vezi sa stepenom realizacije planiranih projektnih aktivnosti i dogovora oko realizacije preostalih aktivnosti (planska konferencija za terensku vježbu, organizacija terenske vježbe, nabavka opreme itd). Takođe, prvi od pet webinara za pripremu terenske vježbe, održan je 18. decembra 2020. godine. Vježba će se najvjerojatnije održati u maju 2021. godine u Urgentu, u Republici Italiji.

5.5.4. Pilot projekat civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama (Advanced Regional Civil Emergency Coordination Pilot – ARCECP)

Pilot projekat civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama predstavlja projekat u okviru NATO SPS programa „Naukom za mir i bezbjednost”. Cilj ovog projekta je unapređenje sistema zaštite i spašavanja kroz razvijanje i implementaciju NICS sistema (zadnja generacija sistema za koordiniranje i upravljanje u vanrednim situacijama) u Crnoj Gori, Hrvatskoj, Sjevernoj Makedoniji i Bosni i Hercegovini. Takođe, ovim projektom se mogu uvezati sve jedinice prvog odgovora i ostale relevantne institucije u sistemu zaštite i spašavanja u jedinstven sistem za komunikaciju, koordinaciju i razmjenu podataka. Ovaj sistem, prije svega, omogućava bolju logistiku na terenu, tj. mogućnost da spasioci, mimo komunikacije, raspolažu sa svim neophodnim informacijama za aktuelnu nesreću/zbivanje. Budžet projekta za potrebe sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori je 831.600 €.

NICS je mobilan, web-bazirani sistem (internet sistem) za komandovanje i kontrolu svih vrsta nesreća, od prvog odgovora – prilikom redovnih događaja, do ekstremnih situacija, katastrofalnih nesreća čak i vanrednog stanja, koje zahtijevaju angažovanje cijelog državnog aparata, kao i angažmana jedinica za zaštitu i spašavanje drugih država sa kojima su sklopljeni ugovori o bilateralnoj saradnji.

Krajem 2020. godine završen je dosadašnji istraživački rad u projektu. Angažovanjem mladih istraživača realizovano je sljedeće:

- ◆ Izrađena je Studija pokrivenosti GSM signala na teritoriji Crne Gore (cilj izrade: definisanje područja za korišćenje NICS sistema);
- ◆ Izrađena je i objavljena 112 MNE aplikacija za hitne pozive i informisanje korisnika (cilj izrade: omogućavanje OKC-u 112 da posjeduje informativnu aplikaciju za korisnike, kao i mogućnost boljeg lociranja i spašavanja korisnika preko iste aplikacije);
- ◆ Izrađen je model Web nacionalne baze resursa i adresara (cilj izrade: organizovanje svih resursa na nacionalnom i lokalnom nivou, povezivanje sa postojećim programima za hitne i krizne situacije NICS sistemom, čime se donosiocima odluka pravovremeno daje informacija o tačnim kontaktima, lokaciji i sadržaju magacina – svih državnih resursa, kao i njihova dostupnost – da li je resurs slobodan ili zauzet);
- ◆ Izrađen je model za korišćenje i implementaciju dronova i ostalih spoljnih IP izvora i senzora u NICS sistemu.

Takođe, NICS sistem je korišćen od strane Crvenog krsta Crne Gore u redovnim aktivnostima rada odgovora na pandemiju COVID-19 virusa.

U okviru projekta razvijena je nova NICS web platforma sistema (NICS 7.0.7) sa dodatim sistemskim mogućnostima (značajniji: IFRC markeri i zone Alarma na mapi, popoljan modul za izvještaje sa terena i dokumentaciju), otklonjeni su određeni softverski bugovi (aplikativni problemi u radu). Razvijena je i poboljšana nova verzija NICS mobilne aplikacije za koordinaciju i rad u kriznim situacijama, održane su obuke za korišćenje NICS sistema i napravljen je Plan nabavki i Plan obuka za 2021. godinu.

5.5.5. Projekat „SAFE TOGETHER“ – Prevencija rizika u prekograničnom području

Projekat „SAFE TOGETHER“ – Prevencija rizika u prekograničnom području (Risk prevention in the cross-border area), finansira se u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, a sprovodi ga Direktorat za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore (vodeći partner) u partnerstvu sa Gradom Gradiška (Bosna i Hercegovina) i Gradom Daruvar (Republika Hrvatska). Projekat se fokusira na jačanje ljudskih i materijalnih kapaciteta za reagovanje u slučaju elementarnih nepogoda i drugih nesreća u prekograničnom području Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. U tu svrhu, projektnim partnerima su kroz ovaj projekat odobrena sredstva Evropske unije kako bi ojačali vlastite kapacitete i kako bi se na adekvantan i uspješan način nosili sa izazovima povezanim sa elementarnim nepogodama i drugim nesrećama. Ovaj projekat će doprinijeti podizanju nivoa bezbjednosti stanovništva i njihovih materijalnih dobara, kao i zaštite prirode i životne sredine u prekograničnom području. Glavne aktivnosti uključuju uspostavljanje i rekonstrukciju Nacionalnog trening centra za zaštitu i spašavanje u Podgorici i regionalnih trening centara u Gradišci i Daruvaru, nabavku opreme i opremanje nacionalnog i regionalnih trening centara, nabavku lične i kolektivne spasilačke opreme za zaštitu i spašavanje (medicinska, ronilačka, alpinistička, planinarska i oprema za spašavanje na vodi), nabavku terenskog vozila, osnivanje Gorske službe spašavanja (GSS) u Gradišci i Daruvaru, organizovanje specijalizovanih obuka za subjekte sistema zaštite i spašavanja, održavanje zajedničke terenske vježbe, izradu lokalnih procjena rizika od katastrofa, informisanje

stanovništva o rizicima od elementarnih nepogoda i održavanje Dana otvorenih vrata. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.276.113,89 eura, od čega je doprinos Evropske unije 1.084.696,79 eura, ili 85% ukupnih projektnih troškova. Za Crnu Goru opredijeljeno je 519.961,54 eura, od čega EU finansira 441.967,30 eura. Projekat je počeo sa realizacijom 1. oktobra 2020. godine i trajeće 26 mjeseci.

Tokom 2020. godine, održan je online sastanak projektnih partnera, 17. decembra 2020. godine i online uvodni (kick-off) sastanak, 23. decembra 2020. godine.

5.5.6. Tematski projekat “TO BE READY” – Sistem ranog upozorenja, najave i upravljanja u vanrednim situacijama u slučaju poplava i velikih šumskih požara

Tematski projekat “TO BE READY” – The fIoOod and Big firE foREst, prediction, forecAst anD emergencY management (Sistem ranog upozorenja, najave i upravljanja u vanrednim situacijama u slučaju poplava i velikih šumskih požara) finansira se u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Italije, Crne Gore i Albanije. Projekat se realizuje u Republici Italiji – u regijama Molize i Pulja, Crnoj Gori i Republici Albaniji, a implementiraju ga Regija Molize (vodeći partner), Odsjek za civilnu zaštitu Regije Pulja, Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, Ministarstvo odbrane Republike Albanije, dok je Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Albanije pridruženi partner. Cilj projekta je jačanje prekogranične saradnje u prevenciji rizika od prirodnih nepogoda i drugih nesreća radi unapređenja bezbjednosti u programskoj oblasti i uspostavljanja saradnje između regionala i država usvajajući zajedničke strategije u slučaju poplava i požara. Projekat je počeo sa implemenacijom 1. aprila 2019. godine i sprovodiće se do 30. juna 2022. godine. Ukupna vrijednost projekta je 5.893.686,53 €, od čega je doprinos Evropske unije 85% ukupnih projektnih troškova. Budžet projekta za Crnu Goru iznosi 1.216.499,96 €.

Tokom 2020. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ izvršena je priprema za raspisivanje tendera za nabavku multifunkcionalnog robotičkog sistema pripremom tehničke dokumentacije i specifikacije (januar-jun);
- ◆ urađene su procedure za pripremu i najava tendera za nabavku robotičkog sistema na portalu EU i u domaćim medijima (jul);
- ◆ raspisan je međunarodni tender (septembar);
- ◆ formirana je tenderska komisija za odabir i ocjenjivanje dostavljenih ponuda;
- ◆ nakon uspešno sprovedene tenderske procedure izvršen je odabir najpovoljnije ponude i pripremljen predlog ugovora o nabavci, i
- ◆ potpisana je Ugovor o nabavci i isporuci multifunkcionalnog robota sa najpovoljnijim ponuđačem – hrvatskom kompanijom DOK-ING, nakon čega je i uplaćen avans za isporuku MVF-5, čija je isporuka planirana na osnovu tenderskih uslova i ugovora u oktobru 2021. godine.

5.6. Ostale aktivnosti na polju regionalne i međunarodne saradnje

Kada je u pitanju regionalna saradnja i tokom 2020. godine, iako u manjem obimu i preko web aplikacija, učestvovalo se u aktivnostima u okviru Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE), tako da se učestvovalo na regionalnom sastanku koji je održan online 2. i 3. decembra 2020. godine, kao i na tri online kursa vezano za SPHERE-

a priručnik, koji su organizovani u okviru Godišnjeg plana obuka (DMTP 2020) DPPI SEE. Kurseve su uspješno završila 3 službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje, 2 volontera Crvenog krsta Crne Gore i jedan predstavnik NVO Mreže za afirmaciju radioamaterskog pokreta – MARP. U okviru DPPI SEE, održan je i webinar u vezi sa naučenim lekcijama tokom angažovanja civilne zaštite u ublažavanju epidemije izazvane COVID-19 u Republici Hrvatskoj i Republici Sjevernoj Makedoniji.

Učestvovalo se i na aktivnostima u organizaciji RACVIAC-a, GIZ-a i drugih međunarodnih organizacija, uglavnom putem internet platformi.

Izdvajamo učestvovanje na radionici na temu „Pripremljenost za katastrofe – integracija opština“ koja je realizovana, u periodu od 3. do 6. februara 2020. godine, u Saveznoj Državi Mejn (SAD) i na radionici za prevenciju katastrofa, koja je održana u Japanu (Tokio, Kobe i Hirošima), u periodu od 16. do 23. februara 2020. godine.

U organizaciji Svjetske banke, šest službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje završilo je obuku na temu „Procjena potreba nakon katastrofe i okvir za oporavak“, koja je održana, u periodu od 3. do 7. februara 2020. godine u Sarajevu. Ovu obuku su pohađale i dvije profesorice sa Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Takođe, u periodu od 22. do 30. juna 2020. godine predstavnici Svjetske banke obavili su intervjuje s ključnim sagovornicima u oblasti spremnosti i pružanja odgovora na zaštitu i spašavanje u Crnoj Gori, koji su sprovedeni u online formatu terenske misije, a rezultirali su izradom dva izvještaja (Investicioni izvještaj i Dijagnostički izvještaj) sa preporukama o ključnim ulaganjima koja Svjetska banka i druge zainteresovane strane mogu razmotriti, s ciljem da ojačaju kapacitete za spremnost i reagovanje u državi.

U okviru međunarodne saradnje realizovano je i sljedeće: izvršeno je popunjavanje Upitnika o procjeni kapaciteta u slučaju HBRN-a EU CBRN CoE (Centru za izvrsno upravljanje); dostavljen je odgovor Evropskoj komisiji (Generalnom direktoratu za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći – DG ECHO) u vezi sa nacionalnim kapacitetima za pripremljenost i odgovor u slučaju CBRN-a; dostavljen je odgovor na pitanja strana Ugovornica Konvencije o nuklearnoj sigurnosti na Drugi nacionalni izvještaj o implementaciji obaveza koje proističu iz Konvencije o nuklearnoj sigurnosti i zaključaka Vlade Crne Gore (CNS – Convencion of nuclear safety); dostavljen je odgovor i na Upitnik OPCW – Međunarodna organizacija za zabranu hemijskog oružja u vezi hemijske sigurnosti i bezbjednosti (OPCW – Organisation for the Prohibition of Chemical Weapon); odgovoreno je u vezi sa samoprocjenom nacionalnih kapaciteta u okviru Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih akcidenata radi upućivanja Sekretarijatu Konvencije i učestvovanja u Programu pomoći u sklopu navedene Konvencije; dostavljen je odgovor u vezi sa implementacijom člana 14. SEVESO III Direktive (Direktiva 2012/18/EU o kontroli opasnosti od velikih nesreća koji uključuju opasne supstance) Odjeljenju za međunarodne odnose Nacionalnog direktorata za upravljanje katastrofama Mađarske; dostavljen je i odgovor na Upitnik RACVIAC-a (Centra za bezbjednosnu saradnju), u vezi sa aktivnostima u narednom periodu 2020-2021. godine i odgovorilo se na upitnike dostavljene od Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova SR Njemačke, radi izrade analize spremnosti i reagovanja tokom pandemije COVID-19 i identifikovanja naučenih lekcija na nivou zemalja članica EU i Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (aktivnost u okviru predsjedavanja Njemačke Savjetom EU). Kontinuirano su praćeni primljeni EPRIMS izvještaji (EPRIMS – Emergency preparedness and response information management system) koje Centar za incidente/akcidente Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) dostavlja kontakt osobama država članica (IEC-IAEA Incident emergency centar IAEA).

U okviru Programa međunarodne razvojne saradnje Republike Slovenije sa Crnom Gorom za period 2019 – 2020. godine nastavila se podrška Avio-helikopterskoj jedinici, koja je započeta 2018. godine. Najvažnija aktivnost koja se realizovala tokom 2020. godine je izrada Programa razvoja Avio-helikopterske jedinice MUP-a Crne Gore i izgradnja hitne helikopterske medicinske pomoći i helikopterskih policijskih operacija, 2020-2030 sa Akcionim planom. Cilj ovog dokumenta je izraditi Plan i Strategiju razvoja sistema javnih usluga koje se pružaju pomoću helikoptera, sa fokusom na sistemu helikopterske hitne medicinske pomoći (HHMP) i helikopterskih policijskih operacija (HPO), operacija traganja i spašavanja (SAR) i razvoja Direkcije Avio-helikopterske jedinice, te ostalih organizacionih jedinica javne uprave Crne Gore koji su uključeni u taj sistem, Uprave policije i Ministarstva zdravlja.

Radi saniranja posljedica zemljotresa, koji je pogodio Republiku Hrvatsku 22. marta 2020. godine, Vlada Crne Gore pružila je 24. marta 2020. godine humanitarnu pomoć Republici Hrvatskoj (Zaključak Vlade broj: 07-2160 od 24. marta 2020. godine). Humanitarna pomoć sastojala se od: šatora za 4 osobe – 30 komada; čebadi – 200 komada; radijatora – 200 komada; vreća za spavanje – 250 komada i podmetača za spavanje – 100 komada. Takođe, pružena je i pomoć Bosni i Hercegovini u vidu slanja tri protivpožarna aviona tipa „air tractor“ Avio-helikopterske jedinice MUP-a, radi gašenja požara otvorenih prostora iz vazduha u opštini Konjic, 11. aprila 2020. godine (Zaključak Vlade broj: 07-2349 od 11. aprila 2020. godine).

Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a koordinirao je primanje humanitarne pomoći, koja je upućena Crnoj Gori radi ublažavanja epidemije korona virusa. U pitanju je pomoć koju je Crna Gora primila kroz Mehanizam Unije za civilnu zaštitu od Republike Austrije, Republike Estonije, Republike Slovenije i Češke Republike, bilateralno od Republike Bugarske i Republike Hrvatske, kao i iz posebnog – rescEU instrumenta Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (62.000 zaštitnih maski tipa FFP2 i 15.000 jednokratnih hirurških mantila)⁶.

6. BUDŽET

Budžetom Ministarstva unutrašnjih poslova za 2020. godinu, za potrebe Direktorata za zaštitu i spašavanje bio je obezbijeđen iznos od 3.572.053,64 eura. Obzirom na strukturu utrošenih sredstava u budžetu, jasno je da nije bilo dovoljno novca za potrebe razvoja sistema zaštite i spašavanja, za uspostavljanje Nacionalnog trening centra, osposobljavanje i usavršavanje pripadnika operativnih jedinica, nabavku nove opreme i sredstava, angažovanje pripadnika operativnih jedinica u aktivnostima zaštite i spašavanja itd.

Budžet Ministarstva unutrašnjih poslova za 2021. godinu u trenutku pisanja ovog izveštaja nije definisan, te se iz tog razloga nema tačna informacija o iznosu budžeta za Direktorat za zaštitu i spašavanje za 2021. godinu.

7. OCJENA STANJA, ZADACI I PRIORITY ETI U 2021. GODINI

Iako se radilo u uslovima izazvanim korona virusom, možemo konstatovati da su i u 2020. godini, ostvareni veoma dobri rezultati u radu Direktorata za zaštitu i spašavanje. Istimemo rad na zakonskim i podzakonskim dokumentima, pripremu nacionalnih planova za zaštitu i spašavanje od klizišta i odrona i hemijskih i bioloških rizika i sprovođenje aktivnosti iz Akcionog

⁶ Tabela sa primljenim donacijama data je u Prilogu broj 2.

plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2020. godinu. Značajno je naglasiti i da se krajem 2020. godine započelo sa izradom Nacionalne procjene rizika od katastrofa Crne Gore, kao jednom od najbitnijih dokumenata u oblasti zaštite i spašavanja/civilne zaštite. Tokom 2020. godine, realizovan je veliki broj aktivnosti u okviru raznih programa i projekata od kojih izdvajamo sprovođenje štabne vježbe na temu reagovanja u slučaju zemljotresa i nabavku opreme za Direktorat za zaštitu i spašavanje i učesnike sistema zaštite i spašavanja, pružanje humanitarne pomoći Republici Hrvatskoj radi saniranja posljedica zemljotresa i Bosni i Hercegovini radi gašenja požara iz vazduha u opštini Konjic, koordiniranje primanja humanitarne pomoći, koja je upućena Crnoj Gori radi ublažavanja epidemije korona virusa, učestvovanje u aktivnostima u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, DPPI SEE i NATO-a, kao i u drugim aktivnostima vezanim za evroatlantske integracije itd.

Radi daljeg unapređenja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori potrebno je:

- nastaviti sa usklađivanjem normativnih akata sa pravnom tekovinom EU i stvaranjem uslova za njihovu potpunu implementaciju;
- poboljšati aktivnosti na polju preventivnog djelovanja radi smanjenja posljedica mogućih hazarda;
- stvarati uslove za formiranje jedinica i timova civilne zaštite;
- nastaviti sa organizovanjem osposobljavanja i usavršavanja učesnika zaštite i spašavanja;
- nastaviti sa jačanjem svijesti građana o značaju i potrebi organizovanog i efikasnog djelovanja u većim nesrećama itd.

Shodno navedenom, a u cilju nadogradnje uspostavljenog sistema zaštite i spašavanja identifikovane su prioritetne aktivnosti koje je neophodno realizovati u 2021. godini, i to:

- ◆ izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama;
- ◆ izrada Nacionalne procjene rizika od katastrofa Crne Gore;
- ◆ sprovođenje aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2020-2021, za 2021. godinu;
- ◆ usvajanje nacionalnih planova za zaštitu i spašavanje od klizišta i odrona i hemijskog i biološkog rizika;
- ◆ održavanje VII konferencije Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa;
- ◆ unaprijediti administrativne i tehničke kapacitete inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite i spašavanje;
- ◆ nastavak realizacije programa i projekata koji su započeti u prethodnoj godini, kao i realizacija novih programa i projekata s ciljem unapređenja stanja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;
- ◆ praćenje realizacije projekata koji se finansiraju iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje;
- ◆ održavanje uspostavljene i dalji razvoj bilateralne i regionalne saradnje, implementacija preuzetih obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, učestvovanje u aktivnostima i radnim tijelima Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, NATO-a, DPPI SEE, UNDRR;

- ◆ učestvovanje na NATO EADRCC terenskoj vježbi upravljanja posljedicama vanrednih situacija „SJEVERNA MAKEDONIJA 2021“, kao i drugim štabnim i terenskim nacionalnim i međunarodnim vježbama;
- ◆ organizovanje nacionalne terenske vježbe na temu šumskih požara u Crnoj Gori;
- ◆ sprovođenje ospozobljavanja i usavršavanja učesnika zaštite i spašavanja shodno planu;
- ◆ nastavak jačanja svijesti građana i djece o zaštiti i spašavanju u slučaju zemljotresa sa posebnim akcentom na edukaciju putem medija;
- ◆ jačanje saradnje sa lokalnim samoupravama i podizanje svijesti nadležnih lokalnih subjekata na teme vezane za smanjenje rizika od katastrofa i zaštite i spašavanja;
- ◆ unapređenje saradnje sa svim državnim organima i organima državne uprave, ustanovama, institucijama, preduzećima, predstavnicima civilnog društva i drugim subjektima na planu preventivnog i operativnog djelovanja, s ciljem njihovog efikasnijeg uključivanja u slučaju prirodnih i drugih nesreća.

P R I L O Z I

PRILOG BROJ 1

**Obrazac vođenja evidencije o intervencijama Službi zaštite i spašavanja za
2020. godinu**

Vrsta intervencije		Br. Interven.	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	562	
	Pomoćni objekti	107	
	Poslovni i industrijski objekti	117	
Požari na otvorenom prostoru	Šumske	690	
	Nisko rastinje i srednjogorica	2066	
	Sijena	264	
	Kontejneri - deponije	1581	
	Poljoprivredno zemljište (ha)	pašnjaci livade	7 9
	Obradivo zemljište(ha)	voćnjaci vinogradi maslinjaci	10 - 6
	PMV	216	
	TMV	26	
Požari na motornim vozilima	U željezničkom saobraćaju	2	
	Dalekovodi - električni stubovi	73	
	Trafostanice	18	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje Auta	167	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	15	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	632	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	85	
	Požar	11	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća	Poplava	190	
	Ruševina	2	
	Klizišta - Odroni	10	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	18	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	0	
	Građanima	40	
Usluge – dostava vode	Preduzećima i ustanovama	7898	
	Dežurstva prilikom javnih okupljanja	326	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Ostalo	316	
	Spašavanje životinja	239	
	Ostalo	1255	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		152	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva...	5176	
Ukupno:		22,681	

PRILOG BROJ 2

**TABELARNI PRIKAZ DONIRANE OPREME KOJU JE KOORDINIRAO
DIREKTORAT ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE**

POVODOM PANDEMIJE COVID-19

Redni broj	Datum	Donator	Vrsta opreme	Naziv opreme	Količina kom/l	Vrijednost u eurima	Ukupna vrijednost donacije	Krajnji korisnik donacije
1.	7. maj 2020. godine	Vlada Republike Austrije (preko Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Posteljine, peškiri i medicinska oprema	Posteljina	720	2.858,40	24.681,60 €	Peškiri i posteljine - Direktoratu za zaštitu i spašavanje, Dezinfekciona sredstva i rukavice - Montefarmu
				Peškiri	1.800	4.644,00		
				Rukavice	100.000	3.000,00		
				Dezinfekciona sredstva za ruke	84 kanistra 1680 l	14.179,20		
2.	11. maj 2020.	EU (rescEU instrument Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Zaštitne maske	Zaštitne maske FFP2	10.000	54.135,11	54.135,11 €	Cjelokupna donacija proslijedena Montefarmu
3.	12. maj 2020. godine	Vlada Republike Hrvatske (bilateralno)	Medicinska oprema	Hirurške maske	50.000	19.821,00	43.871,00 €	Cjelokupna donacija proslijedena Montefarmu
				Med. alkohol	2.000 l	18.500,00		
				Viziri	1.000	1.850,06		
				Zaštitne naočari	2.000	3.699,94		
4.	26. maj 2020.g	Vlada Republike	Medicinska oprema	Zaštitna medicinska oprema	200 kompleta	42,00	8.400,00 €	Cjelokupna donacija

	odine	Bugarske (bilateralno)		ka oprema				prosljeđena Montefarmu
5.	12. jun 2020. godine	Vlada Republike Estonije (preko Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Ćebad, posteljine i dezinfekci ona sredstva	Posteljine Ćebad Dezinf. sredstva za ruke Dezinf. sredstva za površine	300 300 2.000 l 1.000 l	5.364,00 2.988,00 11.520,00 3.680,00	23.552,00 €	Posteljine i ćebad - Direktoratu za zaštitu i spašavanje, Dezinfekciona sredstva - Montefarmu
6.	8. jul 2020.g odine	EU (rescEU instrument Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Zaštitne maske	Zaštitne maske FFP2	10.000	14.251,89	14.251,89 €	Cjelokupna donacija prosljeđena Montefarmu
7.	7. avgust 2020.g odine	EU (rescEU instrument Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Zaštitne maske	Zaštitne maske FFP2	17.000	46.750,00	46.750,00 €	Cjelokupna donacija prosljeđena Montefarmu
8.	11. septem bar 2020. godine	Vlada Republike Slovenije (preko Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Zaštitne maske i sredstva za dezinfekci ju	Zaštitne maske Dezinf.sr edstva za ruke Dezinf. sredstva za	100.000 2.500 l 480 kg	80.000,00 10.000,00 11.040,00	101.040,00€	Cjelokupna donacija ostavljena Direktoratu za zaštitu i spašavanje

				površine	EKOCID			
9.	14. oktobar 2020. godine	EU (rescEU instrument Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Medicinska oprema	Zaštitne maske FFP2	25.000	81.750,00	163.500,00€	Cjelokupna donacija proslijeđena Montefarmu
				Hirurški mantili (jednokr atni)	15.000	81.750,00		
10.	15. decemb ar 2020. godine	Vlada Češke Republike (preko Mehanizma Unije za civilnu zaštitu)	Medicinska oprema	Zaštitne maske FFP2	30.000	61.329,54	192.864,85€	Cjelokupna donacija proslijeđena Kliničkom centru Crne Gore
				Zaštitne rukavice	30.000	1.419,78		
				Zaštitna odijela	5.000	118.712,1 2		
				Kaljače	10.000	11.403,41		
UKUPNA VRIJEDNOST DONACIJA U 2020. GODINI IZNOSI							673.046,45€	